

Fa fred i plou o un temps de calabruix

(a Pepe Tauste, inevitable)

Toni Roca

Fa fred i plou. Temps de calabruix. Ara, tot just ara mateix, ha tornat a sortir a l'escenari l'inoblidable home del cinema, però ara amb la gavardina tipus Bogart posada. Fa fred i plou.

I ha tornat quan la ciutat viu sotmès a una dictadura de l'hivern (l'hivern és dur, cert, però a la vegada civilitzat) amb generosa pluja, boira que és tot encanteri, tramuntana difícil, humitats i rosades de qualsevol mena en arribar la matinada dolça, una mica de calabruix que de forma i manera fragmentada ha tingut el seu moment de glòria malgrat que tota la gent del cine encara vol recordar la figura i la imatge de la Virginia Mayo de parella magnífica amb Gregory Peck (també mort, també dormidet al palau dels records i de les evocacions intenses i plenes) a *El hidalgo de los mares*. Fa fred i plou. Temps de calabruix. La sentimentalitat i la nostàlgia els acompanya sempre. És inevitable. Però és així, la qual cosa vol dir que l'home del cinema davant la irrupció sobtada dels esdeveniments busca empara i refugi sota l'ombra i la protecció del pont vell sempre al sud marginal de la perifèria ciutadana. "Millor" —pensa— fugir d'aquesta mena d'esdeveniments i de succeïts i trobar tranquil·litat d'ànima i d'esperit sota la protecció d'un pont tan noble com antic. Fa fred i plou. Temps de calabruix. L'home del cinema és a més a més de dúctil, original i de vegades inexplica-

ble. I una mica misteriós. Però és un home, una persona que ha viscut des de sempre les essències fonamentals de la història de l'anomenat, i no en sabem encara exactament el perquè, d'aquesta definició, setè art. De petit/petit la seva mare a l'hora del desdèjuni bocins selectes i en certa manera antològics, de *King-Kong* i també de *Los tambores de Fu-Man-Chú* amb tot l'ambient asiàticooriental que comporta un film d'aquestes característiques. A l'hora de la migdiada *L'amour après 9s le midi*, que una mica de Rhomer després de dinar (arròs brut, gelat de torró i cafè) no va malament en especial les persones aquelles amb problemes de cor encara que no és (de moment) el cas del nostre protagonista. Un protagonista que ja en edat de la innocència i a l'hora del berenar, a l'horabaixa rebutjava l'entrepà de pa amb xocolata i mantega i en el seu lloc, com a element substitutiu de la gastronomia, tota una selecció de curts de Charles Chaplin, Buster Keaton i Harold Lloyd. Lògicament, en arribar el sopar, demanava sempre bocins escollits de *Los diez mandamientos*, tot un festival bíblic per a ben dormir. Ateses les circumstàncies escrites sobre el paper en blanc no és res estrany que l'home del cinema (insisteixo avui plou intensament a la ciutat i porta gavardina) ja ubicat en època adulta i madura tingués la temptació de buscar (i trobar) refugi al sud perifèric, l'esmentada concentració urbana, sempre a la vora i la protecció del pont vell, romàn-

tic i ple d'herbes variades i a considerar. Fa fred i plou. Temps de calabruix. Són passades les tres de la matinada i l'home encara roman al lloc citat. Roman tot sol i a l'espera d'expectatives que, en qualsevol moment, es podrien reproduir i probablement de forma sobtada i espectacular. I l'expectativa, mira tu per on, és poder restablir i amb caràcter general, la moda i l'hàbit d'aquelles entranyables sessions matinals que configuraren tota una vida, tot un model de viure (viure i conviure) amb la projecció de pel·lícules en una hora tan deliciosa i sensual com pot ser les onze del matí, després del cafè, el croissant i els primers cigarrets del dia que, sens dubte, són els millors de tota la llarga jornada que ara s'inicia. Recordava, llavors, un programa doble al cine de barri (la perifèria, sempre, la marginalitat i el desenvolupament) organitzat sobre *La túnica sagrada* i *Demetrius y los gladiadores*. Sessió, programa doble que tingué capacitat per generar al llarg de més de tres hores un clima d'excitació, fantasia i emoció que 38 anys després encara ho recorda i ho evoca com si fos ara mateix. Després, amb la moda de les modes canviants i a tothora desapareixeren les matinals, les matinals que ajudaren força a la formació cinematogràfica diverses generacions nascudes al món del cinema amb, per exemple, *La quimera del oro*, *Ciudadano Kane*, *Paisa*. O *Las chicas de la Cruz Roja*.

Plou i fa fred. Temps de calabruix.

Demetrius y los gladiadores.

